

W dniu 08.07.2013 w Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk w Berlinie w ramach Klaus Zernack Colloquium odbyło się spotkanie z cyklu „Historia w przestrzeni publicznej”. Dr hab. Markus Krzoska wygłosił wykład na temat „Istota żubra – czyli o konstrukcji dzikiego zwierzęcia w Polsce i w Niemczech od czasów nowożytnych”, a dr hab. Dietlind Hüchtker opatrzyla go fachowym komentarzem. Całość moderowali prof. Robert Traba, dyrektor Centrum oraz prof. Michael G. Müller z Uniwersytetu Halle-Wittenberg.

W centrum wykładu stał związek pomiędzy człowiekiem a zwierzęciem, jako możliwy przedmiot badań dla historyków. Na początku Markus Krzoska zanalizował postrzegania żubra przez człowieka w epoce nowożytnej. Istotnym okazał się tutaj między innymi akt polowania, gdzie związek między człowiekiem a żubrem wykazywał szczególne znaczenie. W dalszej części wykładu referent omówił konstruowanie tego zwierzęcia dla tworzenia wspólnot w okresie międzywojennym i w czasie narodowego nacjonalizmu. W czasach nazizmu np. przypisywano żubrowi pochodzenie germańskie, wspierając tym samym ideologię rasistowską. Ostatnią część wykładu Krzoska poświęcił aktualnym trendom włączenia tego zwierzęcia do procesu kreowania różnych tożsamości przez regionalne strategie marketingowe oraz środowiskowe. Metodologicznie wykładowca poruszał się w stosunkowo nowym polu badawczym „Human-Animal-Studies”. Komentarz dr hab. Dietlind Hüchtker przyporządkował opracowany temat teoretycznie oraz metodologicznie między innymi poprzez wyjaśnienie pewnych paraleli do „Gender Studies”.

W dyskusji słuchacze pytali o punkty zaczepienia do innych przedmiotów badań, takich jak wilk czy kłęski żywiolowe, które miałyby także analityczny potencjał. Poruszono też problem narodowego przypisania żubra w polsko-białoruskim kontekście. Na końcu spotkania seminaryjnego, prof. Klaus Zernack, któremu organizowane przez CBH PAN Colloquium zawdzięcza swoją nazwę, podkreślił ważność tej perspektywy badawczej we współczesnych badaniach historycznych.

Wraz z tym wykładem CBH PAN udało się ukazać szerokość i złożoność historii w przestrzeni publicznej. Opublikowanie filmowanych fragmentów wykładu na stronie internetowej CBH oraz na portalu „YouTube” umożliwi otwarty dostęp do tego ciekawego tematu.